



Václav Klement se narodil 16.10.1868 ve Velvarech, jméno Václav dostal po svém křestním kmotru. Dva roky po něm se narodil mladší bratr Josef. Když bylo Václavovi necelých jedenáct let, zemřela mu máma. Měl štěstí na výborného učitele, který mu po pěti třídách obecné školy opatřil místo učeně u slánského knihkupce. Ve Slaném se seznámil s výrobcem vysokých kol. Mimo učení pilně studoval – složil zkoušky tří tříd měšťanské školy. Po vyučení nastoupil nejprve jako příručí do pražského knihkupectví a po roce přijal nabídku stát se obchodním vedoucím v knihkupectví v Ml. Boleslavi. Od roku 1886 byl tedy občanem našeho města. Od roku 1892 odkoupil od majitele Jana Novotného knihkupectví a začal v něm prodávat i jízdní kola. Dne 2.6. 1894 se oženil s devatenáctiletou Antonií Jakšovou z Liblic. O měsíc později poslal česky psanou reklamaci na kolo Germania do Ústí n. L., v odpovědi z Ústí stálo, že má komunikovat „v nám srozumitelné řeči“. Bylo rozhodnuto. Klement si našel technického společníka – Václava Laurina a zahájil v r. 1895 vlastní výrobu kol. Zlomovým byl rok 1898, kdy V. Klement podniknul cestu do Paříže, kde mu učarovalo kolo s pomocným motorkem nad předním kolem. V. Laurin brzy poznal, že správným technickým řešením není přilepit motor ke kolu, ale zkonstruovat pro motocykl speciální rám, do kterého bude motor usazen. Motocykly z továrny Laurin & Klement měly brzy vynikající pověst a začaly vyhrávat i motocyklové závody. Již od roku 1905 se v Boleslavi vyráběla auta. Podnik se rozrůstal, významnými zákazníky bylo Rusko a Japonsko, před první světovou válkou se stala boleslavská továrna největší automobilkou v Rakousku-Uhersku. V poválečné krizi V. Klement dobře odhadnul situaci a v roce 1925 se vzdal rozhodujícího hlasu v továrně ve prospěch plzeňského koncernu Škoda. Nemyslel na svoji osobu, ale na to, co automobilce nejvíce prospěje. Mimo velikého ducha obchodního pamatoval neobyčejně i na oblast charitně-sociální, stal se jedním z největších prvorepublikových mecenášů. Vlastním nákladem vybudoval sirotčinec, hradil i jeho provoz, který zajišťoval řád

školských sester. Byl velikým vlastencem, bez jeho nezměrné píce a požehnaných rozhodnutí by nemohla “z ničeho” vzniknout tak významná továrna, jejíž pokračovatelkou je dnešní automobilka. Zemřel jen několik dní před Mnichovem 13.8.1938 – jeho poslední vůle byla zakončena slovy **duši svou poroučím Bohu a prosím, aby ji na milost přijal**. Zádušní mši svatou konal v tomto kostele děkan P. Ševčík. Připomeňme si některá slova, kterými se s ním jeho blízcí loučili:

Ředitel K. Košťál: Láska zesnulého k sirotčinci zakotvila hluboko v jeho srdci. Docházel do sirotčince několikrát v týdnu, snášel pro všechny děti dárky a radoval se mezi nimi. Tedy netoliko veliký muž práce, zakladatel továrny, budovatel českého automobilismu, ale též veliký lidumil, mecenáš, vzácný selfmademan.

Pane generální rado, touto svou činností mecenáše postavil jste sobě ten nejkrásnější pomník, pomník lásky k bližním, lásky k dětem trpícím, lásky ke studentsvu, národu i vlasti.

Kéž národ náš má více mužů, kteří celý svůj život věnují práci pro národ a vlast a kteří též jako Vy pamatují při poslední své vůli odkazy, jako jste pamatoval Vy! **Vzdáváme Vám, šlechtný dárče “Zaplat’ Bůh”**.

Vrchní řed. Ing. K. Hrdlička: Velikost a těžké obtíže práce zakladatelské jsou zapsány nejlépe ve zbytcích staveb tehdejších budov závodních, které nasvědčují tomu, kolik téměř nepřekonatelných překážek finančních i technických bylo nutno zdolati a nad nimiž mohl zvítěziti jen **člověk neporovnatelné houževnatosti a jedinečně bystrého ducha**.

Není jistě nikoho, kdo by nesledoval s obdivem jeho příkladnou houževnatost a mravenčí píli a práci, se kterou se vždy snažil prospěti nejen rozvoji vlastního závodu, ale i motorismu jako celku.

Záv. řed. Ing. V. Frynta: Při zahájení motocyklové výroby V. Klement tuší do daleké budoucnosti ohromné možnosti nového oboru, předvídá jeho hospodářský význam v době, kdy veřejnost v něm viděla jen pouhou panskou libůstku. Sám neuvěřitelně pracovitý a neobyčejně důkladný, neměl rád povrchnost ani u svých spolupracovníků. Dovedl si však vážit těch, kteří poctivě spojili své mozky a ruce s ním ke společné práci a dovedl také podati pomocnou ruku tam, kde to bylo třeba.

Václav Laurin se narodil 27.9.1865 v Kamení u Pěňčína nedaleko Turnova. Rodiče ho dali do učení na strojního zámečníka v Turnově. Po složení tovaryšských zkoušek studoval v letech 1880-83 v Mladé Boleslavi řemeslnickou školu. Pracoval v Huse, České Lípě a do roku 1889 v Jablonci. V r. 1893 složil v Drážďanech zkoušky pro obsluhu parního stroje. Potom byl společníkem J. Krause v turnovské firmě, vyrábějící velocipedy. Oženil se ve stejném roce jako V. Klement – dne 29.9.1894 si vzal čtyřiatvacetiletou Emílii Marii Beranovou z Jiviny. Se společníkem se rozešel a rozhodl se podnikat v Ml. Boleslavi. Schůzka

v r. 1895, na kterou V. Klement přes známého právníka pozval V. Laurina, se stala jistě nejdůležitější v jeho životě. Snad si už tehdy uvědomil, že s Klementem vytvoří ideální dvojici. Když zasedli ke společnému stolu, byli to pánové Laurin a Klement. Když zaplatili, odcházela firma **Laurin & Klement**.

Od roku 1928 měl V. Laurin zdravotní potíže a konec roku 1930 už trávil v pražském sanatoriu. U lůžka seděla jeho milovaná choť – manželé Laurinovi jeden na druhém záviseli, jejich vztah byl jistě moc hezký. Paní Laurinová zemřela o tři dny dříve než její manžel, prý žalem. V. Laurin zemřel 4.12.1930 – po 35 letech od zahájení provozu v první dílně L & K. Byl skromný v životě i ve smrti - na jeho parte stála prosba: Místo květinových darů budiž laskavě pamatováno dobročinných účelů. Zádušní mše svatá byla sloužena 9.12.1930 v 7.30 hod. v tomto kostele.



Díky panu Jaroslavu Jelínkovi (sponzorství firmy LAURETA AUTO a.s.) mohla být na rodný dům V. Laurina v Kamení u Turnova umístěna v roce 1996 pamětní deska

V textu bylo použito materiálů z archivu Škoda Auto a knihy P. Kožíška a J. Králíka L & K a Škoda 1895-1995